

KURIKULUM **/** **ljudska** **prava**

EDUKACIJA ZA GRAĐANE

Građani za
društveni razvoj
i solidarnost

EDUCATION FOR CITIZENS

citizens for
social development
and solidarity

Projekt financira
Europska unija

Europska unija

Projekt sufinancira
Ured za udruge Vlade RH

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
Ured za udruge

LJUDSKA PRAVA

Kuću ljudskih prava Zagreb osnovalo je 2008. godine šest organizacija civilnog društva (B.a.B.e. – Budi aktivna. Budi emancipiran, CMS - Centar za mirovne studije, Documenta – Centar za suočavanje s prošlošću, GOLJP - Građanski odbor za ljudska prava, UPIM - Udruga za promicanje istih mogućnosti i Svitanje – udruga za zaštitu i promicanje mentalnog zdravlja) s ciljem zaštite i promicanja ljudskih prava i temeljnih sloboda. Kuća ljudskih prava svojim aktivnostima doprinosi ostvarivanju slobodnog, otvorenog, pluralističkog, demokratičnog, ravnopravnog i inkluzivnog društva utemeljenog na poštivanju, zaštiti i promociji najviših standarda i normi ljudskih prava i sloboda. Kuća ljudskih prava kroz istraživanje, monitoring, javno zagovaranje i edukaciju sudjeluje u zaštiti, promicanju, razvitku i unapređivanju ljudskih prava i temeljnih sloboda sukladno međunarodnim i regionalnim instrumentima za zaštitu ljudskih prava Ujedinjenih naroda i Vijeća Europe, prije svega Međunarodnog pakta o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima, Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima, Europske konvencije o ljudskim pravima i temeljnim slobodama te Europske socijalne povelje (revidirane).

Edukacija o ljudskim pravima, građanskoj participaciji i demokratskom, otvorenom i pluralnom društvu jedan je od nosivih stupova programskih aktivnosti Kuće ljudskih prava. Navedene teme su podzastupljene u obrazovnim sadržajima kurikuluma osnovnih i srednjih škola, što posljedično rezultira u izrazito slaboj političkoj pismenosti mladih, posebice u segmentu poznavanja ljudskih prava garantiranih Ustavom RH, Europskom konvencijom o ljudskim pravima i ostalim relevantnim normama međunarodnog prava ljudskih prava. Deficit znanja i stečenih kompetencija u segmentu građanskog obrazovanja uvelike doprinosi izraženoj netoleranciji, socijalnoj isključivosti i etno-isključivosti novih generacija.

Organizacije civilnog društva već godinama nastoje popuniti prazninu u obrazovnom sustavu, pružajući mogućnost građankama i građanima, a posebice mladima da kroz razne neformalne edukativne programe steknu znanja i vještine potrebne za aktivno sudjelovanje u svim društvenim procesima. Kuća ljudskih prava kroz svoje edukativne programe nastoji educirati i osvijestiti zainteresirane građanke i građane o važnosti poštivanja, zaštite i promocije ljudskih prava kako za svakog pojedinca, tako i za društvo u cjelini. U tu svrhu, organizacijom radionica, predavanja, seminara i predstavljanja Kuća ljudskih prava nastoji omogućiti prijenos kognitivnog znanja o ljudskim pravima, ali i poticati na aktivno građanstvo i progresivnu društvenu promjenu u konkretnim primjerima sustavnog narušavanja i kršenja ljudskih prava i temeljnih sloboda.

Voditelj programa:

Ivan Novosel, magistar ljudskih prava i magistar politologije

ISHODI:

- > Sudionice/i upoznati/e s konceptom ljudskih prava, povijesnim i filozofskim osnovama i razvojem
- > Sudionici/e upoznati/e s međunarodnim sustavom zaštite ljudskih prava
- > Sudionici/e upoznati/e s nacionalnim sustavom zaštite ljudskih prava
- > Sudionici/e znaju temeljne međunarodne i nacionalne dokumente koji promiču ljudska prava i temeljene slobode i koriste ih u javnom zagovaranju
- > Sudionici/e kreiraju i provode aktivnosti kojima se promiču ljudska prava

PROGRAM RADIONICE:

1 / Uvod

... Tema:

- / Upoznavanje – ime i prezime i dvije asocijacije na termin 'ljudska prava'
- / Koja su ljudska prava ugrožena?
- / Pravila komunikacije

Vrijeme: 60 minuta

2 / Ljudska prava: koncept, povijesni i filozofski razvoj

... Ključne teme:

- / Razlika između ljudskih prava i ostalih prava
- / Kratki povijesni i filozofski pregled evolucije ljudskih prava: kolektivna vs. individualna prava, prava čovjeka i građanina vs. ljudska prava, univerzalizam vs. kulturni relativizam

Vrijeme: 90 minuta

3 / Međunarodni sustav zaštite ljudskih prava

... Ključne teme:

- / Globalni sustav: Organizacija Ujedinjenih naroda
- / Regionalni sustavi: Vijeće Europe (šire), Organizacija američkih država, Afrička unija (kratki pregled)
- / Temeljni dokumenti: Opća deklaracija o ljudskim pravima, Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima, Međunarodni pakt o ekonomskim, socijalnim i kulturnim

pravima, Europska konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, Europska socijalna povelja i ostali relevantni ugovori i konvencije

/ Nevladine međunarodne organizacije za ljudska prava

Vrijeme: 90 minuta

4 / Nacionalni sustav zaštite ljudskih prava

... Ključne teme:

/ Ljudska prava i temeljne slobode zajamčene Ustavom RH

/ Zakonodavna vlast i ljudska prava

/ Izvršna vlast i ljudska prava

/ Nezavisne institucije za ljudska prava

Trajanje: 90 minuta

5 / Radionica: zagovaranje ljudskih prava

... Ključne teme:

/ Kako izvještavati o teškim kršenjima ljudskih prava?

/ Kako pratiti ostvarivanje ljudskih prava?

/ Kako zagovarati ljudska prava u procesu donošenja zakona i javnih politika?

/ Mediji i ljudska prava

Trajanje: 180 minuta

SUDIONICI (ciljana grupa):

> Aktivisti/ce koji žele promovirati ljudska prava

> Optimalan rad odvija se u grupi od 15 do 20 sudionika/ica.

METODE I NAČINI PROVEDBE:

Uz korištenje prezentacija i izlaganja, naglasak će biti na interaktivnim (participativnim) i iskustvenim metodama primjenjivim u obrazovnom sustavu:

- > Rasprave
- > Rješavanje problemskih vježbi u manjim skupinama i panelu
- > Interaktivne vježbe
- > Korištenje izvještaja, zakona, javnih politika i sličnih dokumenata

VREMENSKI OKVIR PROVEDBE:

- > Trajanje edukacije je 7,5 do 8 sati.

POTREBNO ZA PROVEDBU:

- > Tehnička pomagala (laptop, projektor, dostupnost Interneta)
- > Prostor (prostorija sa stolcima i nekoliko stolova)
- > Potrošni materijali (papiri, olovke, post-it papiri, ljepljive trake, veliki papiri)

MATERIJALI:

- > popis literature i smjernice za web stranice
- > A4 papiri, 4-5 flip chart papira, post-it papiri, olovke, flomasteri
- > neprozirna ljepljiva traka, selotejp, stolice, prostorija koja omogućava kretanje
- > računalo, projektor, zvučnici.

LITERATURA:

- ≡ Gajin, Saša (2012) *Ljudska prava: pravno sistemski okvir*. Beograd: Pravni fakultet univerziteta Union
- ≡ Spajić-Vrkaš, Vedrana i dr. (2004) *Proučavati prava i slobode: priručnik za učitelje osnovnih škola s vježbama za razrednu nastavu*. Zagreb: FF Press
- ≡ Bercis, Pierre (2001) *Osloboditi prava čovjeka*. Zagreb: Politička kultura
- ≡ Spajić-Vrkaš, Vedrana (2001) *Obrazovanje za ljudska prava i demokraciju: zbirka međunarodnih i domaćih dokumenata*. Zagreb: Hrvatsko povjerenstvo za UNESCO

Europska unija

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
Ured za udruge

KUĆA LJUDSKIH PRAVA ZAGREB
Članica Human Rights House Network

BaBe!

Budi aktivna. Budi emancipirana.

CENTAR ZA MIROVNE STUDIJE

Ova publikacija nastala je uz finacijsku podršku Europske unije, u okviru projekta "Edukacija za građane - građani za društveni razvoj i solidarnost", koji se provodi u sklopu programa IPA 2012 Jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva za osiguravanje djelotvorne provedbe standarda EU u ostvarenju ljudskih prava.

Za sadržaj je isključivo odgovorna Kuća ljudskih prava i ni na koji se način ne može smatrati da odražava gledišta Europske unije. Stajališta izražena u ovoj publikaciji ne odražavaju nužno stajalište Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske.

Projekt financira Europska unija.

Projekt sufinancira Ured za udruge Vlade RH.

<http://www.kucaljudskihprava.hr/ipa-goo/>